Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 847/2015
01.07.2015. године
Б е о г р а д

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића, Споменке Зарић, Снежане Андрејевић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца С.М. из Н., чији је пуномоћник З.Ћ.-Б., адвокат из Н., против туженог Ж. АД из Н., чији је пуномоћник А.Б., адвокат из Н., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3017/14 од 10.02.2015. године, у седници одржаној 01.07.2015. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3017/14 од 10.02.2015. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3017/14 од 10.02.2015. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3639/13 од 08.04.2014. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му на име разлике између исплаћених зарада и зарада које су требале бити исплаћене са увећањем од 26% за сменски рад за период од 01.08.2006. године до 31.12.2008. године и са увећањем од 30% почев од 01.01.2009. године до 30.09.2010. године исплати укупно 174.318,57 динара, у појединачним месечним износима са припадајућом законском затезном каматом, а све ближе одређено овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на утврђене износе разлике зараде из става првог изреке за период од 01.08.2006. до 30.09.2010. године изврши обрачун и уплати уплату доприноса према одговарајућим институцијама и фондовима ПИО, по стопи која важи у моменту обрачуна уплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 233.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3017/14 од 10.02.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, за период од августа 2006. године до марта 2010. године, по главној ствари и у погледу одлуке о камати. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке за период од марта 2010. године до септембра 2010. године, укључујући и тај месец, тако што

је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужени да му на име разлике између исплаћених износа зараде и зараде која је требало да буде исплаћена за сменски рад са увећањем од 30% исплати укупно 35.144,36 динара у појединачним месечним износима, а све ближе одређено овим ставом изреке, као и захтев тужиоца којим је тражио да се обавеже тужени да му на износе разлике зараде, за наведене износе и месеце, обрачуна и уплати доприносе одговарајућим институцијама и Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 198.430,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. ЗПП, ради разматрања правних питања у интересу равноправности грађана и ради уједначавања судске праксе.

По оцени Врховног касационог суда нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14).

Наиме, одредбом члана 404. став 1. ЗПП, у вези са чланом 14. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 55/14, са применом од 31.05.2014. године), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права.

У конкретном случају правноснажном пресудом одлучено је о исплати разлике између исплаћене и припадајуће зараде за рад у сменама. Наиме, Врховни касациони суд је на седници Грађанског одељења од 23.09.2014. године, донео правни став према којем се рад по временском редоследу 12 (рад) – 24 (одмор) -12 (рад) – 48 (одмор), који се у стварности континуирано обавља из дана у дан, из месеца у месец, из године у годину има карактер сменског рада, а не прерасподеле радног времена. Поред тога, Врховни суд Србије је на седници Грађанског одељења од 28.04.2009. године донео правни закључак, који се и сада примењује, а односи се на право запослених на увећану зараду по основу сменског рада. Тај закључак гласи: „Запослени има право на увећану зараду најмање 26% од основне зараде за рад у сменама ако тај рад није вреднован приликом утврђивања основне зараде и право на увећање од још 26% од основне зараде за сменски рад ноћу (трећа смена од 22 до 06 часова)“. При чему, тужилац није уз ревизију доставио пресуде из које би произлазио закључак о различитом одлучивању у истој правној ствари, због чега не постоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Имајући у виду наведени правни став, произлази да су нижестепени судови, према чињеницама утврђеним у овој правној ствари, донели одлуку у складу са правним ставом, због чега нема услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, а ради уједначавања судске праксе, разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као и новог тумачења права.

На основу изнетог, применом члана 404. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 27.08.2009. године, ради исплате неисплаћеног дела увећане зараде по основу сменског рада, а вредност предмета спора која је означена у тужби је 51.000,00 динара. Поднеском од 25.10.2010. године, тужилац је преиначио тужбу повећањем захтева којим је тражио исплату од 165.611,16 динара, а поднеском од 11.02.2011. године, тужилац је тражио исплату од укупно 174.318,57 динара.

Према природи тражене правне заштите, ова парница спада у парнице из радних спорова. Међутим, одредбом члана 441. Закона о парничном поступку, прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о заснивању, постојању и престанку радног односа, па ван ових радних спорова ревизија није дозвољена, осим уколико се тужба не односи на новчано потраживање, када се примењује општи режим о допуштености овог правног лека, а према вредности спора.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП (у вези са чланом 13. став 2. и чланом 23. став 1. и 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 55/14), прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају, иако тужилац тражи заштиту права из радног односа, не ради се о парници из радних спорова у смислу члана 441. ЗПП (код којих је ревизија увек дозвољена), јер предмет тражене правне заштите је исплата разлике у заради, а вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде је 35.144,36 динара, што на дан подношења тужбе представља динарску противвредност од 376,76 евра.

Имајући у виду да побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, односно преиначења, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија недозвољена, применом члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.